

УХВАЛЕНО Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від « <u>16</u> грудня 2020 року протокол № <u>102</u>		Шифр документа 04-05/92.20	Система управління якістю ХНПУ імені Г.С.Сковороди	ЗАТВЕРДЖЕНО наказом в.о. ректора від <u>16</u> грудня 2020 р. № <u>765-09</u> І.О.Д.Бойчук ректора Ю.Д.Бойчук
---	---	----------------------------------	---	---

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВІ ШКОЛИ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

ПОГОДЖЕНО
Проректор
з навчально-наукової роботи
Н. М. Якушко

«16» грудня 2020 р.

Начальник юридичного відділу
Тарасенко О.В.

«16» грудня 2020 р.

РОЗРОБНИК
Доктор педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри педагогіки
А.В. Боярська – Хоменко

«14» грудня 2020 р.

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки
Л.С. Рибалко

«14» грудня 2020 р.

Розроблено: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

Розробник: Доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки

А.В. Боярська – Хоменко , доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Л.С. Рибалко.

Ухвалено: Вчену радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол №7 від «21 жовтня 2020 р.

Затверджено та введено в дію: наказом в.о. ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди №165-од від «28 жовтня 2020 р.

I. Загальні положення

1.1. Положення про наукові школи підготовлено відповідно до чинного законодавства України, постанов Кабінету Міністрів України, нормативних актів МОН України, статуту Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (далі – Університет).

1.2. Наукова школа Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди – творчий колектив дослідників різних поколінь на чолі з науковим керівником, визнаний українською та світовою науковими спільнотами, який характеризується загальною дослідницькою програмою, єдністю науково-методологічних підходів, спільними світоглядними принципами і вагомими науковими результатами.

1.3. Основною метою створення наукових шкіл Університету є визначення та розробка наукових напрямів для позиціонування університету як одного з лідерів у вітчизняному та світовому науковому спітвовариствах, формування іміджу університету як провідного закладу педагогічної освіти України. Діяльність наукових шкіл університету забезпечить спадкоємність поколінь в науці, неперервний розвиток наукового потенціалу, акумулювання знань, збереження традицій, відтворення педагогічних та наукових кадрів.

1.4. Наукову школу очолює науковий керівник – фундатор наукового напряму чи один з його послідовників, відповідно до історичних традицій Університету, спрямованих на формування професійної, наукової та культурної педагогічної спільноти України.

1.5. Реєстрація наукової школи затвержується рішенням Вченої ради Університету, кількість сформованих наукових шкіл в Університеті не обмежується.

1.6. Наукові школи Університету здійснюють науково-дослідну, науково-інноваційну, науково-організаційну, науково-методичну, винахідницьку, грантову та проектну діяльність відповідно до чинного законодавства України, керуючись наказами Міністерства освіти і науки України, Статутом університету, наказами й розпорядженнями ректора університету та цим Положенням.

II. Завдання та організаційні засади діяльності наукових шкіл

2.1. Наукова школа зберігає та розвиває наукові традиції фундатора школи і основним завданням вважає подальший розвиток наукового потенціалу за напрямами школи.

2.2. Завдання діяльності наукових шкіл полягають у формуванні наукового потенціалу із докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), що виконують наукові дослідження за напрямом діяльності школи, результати яких оприлюднюються у провідних наукових виданнях України та світу.

2.3. До складу колективу наукової школи входять штатні працівники університету та здобувачі освіти усіх рівнів, які здійснюють наукові дослідження за спільним науковим напрямом.

2.4. Представники наукової школи Університету:

– забезпечують існування та розвиток шкіл в умовах світової наукової системи, зберігають історію, примножують традиції, забезпечують наступність поколінь дослідників, формують престиж педагогічної освіти;

– беруть активну участь у виконанні фундаментальних та прикладних досліджень, грантовій та проектній діяльності, виконанні держбюджетних та науково-дослідних робіт;

– забезпечують особистий внесок у формування та розвиток наукової школи (публікації, авторські свідоцтва, патенти, ліцензії, захисти дисертацій, виступи на конференціях, презентація наукової школи та Університету на міжнародних і вітчизняних наукових форумах, платформах тощо);

– виступають у ролі експертів, опонентів, рецензентів на захисті дисертацій за науковим напрямом школи;

– беруть участь у роботі спеціалізованих вчених рад, науково-експертних рад, координаційних рад МОН України, інших структур державного рівня.

2.5. Колективи наукових шкіл Університету створюють належні умови здобувачам третього освітньо-наукового рівня та наукового рівня вищої освіти, які працюють над дисертаційними дослідженнями, а також студентам за науковими напрямами, що охоплює школа.

2.6. Наукові школи є ініціаторами та організаторами проведення міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференцій, з'їздів, наукових семінарів, круглих столів за відповідними напрямами.

III. Кваліфікаційні ознаки для реєстрації наукової школи

3.1. Наукова школа – це колектив кількох поколінь вчених, об’єднаних для здійснення досліджень за певним науковим напрямом. До складу наукової школи входить 2 доктори наук (як мінімум) та 5 кандидатів наук (докторів філософії) (як мінімум), які здійснюють наукові дослідження за напрямом діяльності школи, у тому числі молоді вчені (до 35 років), докторанти, здобувачі освіти різних рівнів.

3.2. Наявність засновника наукової школи (фундатор), видатного вченого та педагога, який розробив та заклав основи предметного напряму наукових досліджень наукової школи.

3.3. Наявність чинного керівника наукової школи – доктор наук, професор (як правило), штатний працівник Університету, який підготував докторів наук та/або докторів філософії (кандидатів наук), здійснює наукові дослідження за предметним напрямом досліджень наукової школи, систематично бере участь у наукових конференціях різних рівнів, має публікації у фахових та міжнародних рецензованих виданнях за предметним

напрямом досліджень наукової школи, у тому числі таких, що входять до наукометричних базах Web of Science Core Collection та Scopus.

3.4. Науковий доробок школи повинен включати:

- статті у провідних виданнях, які включені до категорій «А» та/або «Б» Переліку наукових фахових видань України;
- статті у закордонних рецензованих виданнях та/або виданнях, що входять до наукометричних базах Web of Science Core Collection та Scopus, опублікованих за предметним напрямом досліджень наукової школи;
- навчальні посібники, методичні рекомендації, підручники за науковим напрямом школи;
- монографії автора (авторів) колективу наукової школи за науковим напрямом школи;
- дисертацій, підготовані під керівництвом представників колективу наукової школи та за предметним напрямом досліджень наукової школи;
- наявність постійних творчих, наукових, освітніх зв'язків з іншими вітчизняними і закордонними закладами освіти, академічними та науковими установами, дослідницькими інститутами, що підтверджується спільними науковими дослідженнями, проектами, публікаціями, угодами про співпрацю тощо.

IV. Реєстрація та атестація науково-дослідної школи.

4.1. Рішення про висунення дослідницького колективу для його реєстрації як наукової школи Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди приймається на загальних зборах колективу. Склад колективу наукової школи формує її керівник.

4.2. Кваліфікаційна картка для реєстрації/атестації наукової школи (Додаток) подається на розгляд проректора з наукової роботи.

4.3. За розпорядженням проректора з наукової роботи створюється Комісія для вивчення документів до реєстрації/атестації наукової школи. Комісія подає висновок до Вченій ради Університету.

4.4. Рішення про реєстрацію/атестацію наукової школи приймає Вчена рада Університету.

4.5. Атестація наукової школи відбувається кожні п'ять років.

Кваліфікаційна картка наукової школи Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (заповнюється станом на дату атестації / подачі заявики про реєстрацію)

- 1. Назва наукової школи**
- 2. Напрям наукових досліджень**
- 3. Загальні відомості про наукову школу**
 - 3.1. Відомості про фундатора
 - 3.2. Відомості про чинного керівника

Прізвище, ім'я, по батькові	
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Перелік докторів наук, у яких був науковим консультантом	
Перелік докторів філософії (кандидатів наук), у яких був науковим керівником	
Наявність державних і міжнародних премій, почесних звань, медалей і відзнак (дата та номер наказу)	
Кількість публікацій у виданнях, що входять до наукометричних базах Web of Science Core Collection та Scopus	
Досвід експертної діяльності (наукове опонування, редактування, робота в експертних групах, спеціалізованих вчених радах, участь в редакційних колегіях тощо)	
Список наукових праць	Подається окремо

3.3. Кількісно-кваліфікаційний склад наукової школи (____ осіб)

Академіки Академії наук (державного статусу)	
Члени-кореспонденти Академії наук (державного статусу)	
Академіки інших академій (вказати яких)	

Професори	
у т.ч. з науковим ступенем доктор наук	
у т.ч. з науковим ступенем кандидат наук/доктор філософії	
Доценти	
у т.ч. з науковим ступенем доктор наук	
у т.ч. з науковим ступенем кандидат наук/доктор філософії	
Старші викладачі	
у т.ч. з науковим ступенем доктор наук	
у т.ч. з науковим ступенем кандидат наук/доктор філософії	
Докторанти	
Здобувачі освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	
Здобувачі освіти другого та першого рівнів вищої освіти	

3.4. Характеристика наявної експериментальної бази.

4. Наукові досягнення школи

- 4.1. Найбільш вагомі результати за час існування школи
- 4.2. Найбільш вагомі результати за останні 5 років
- 4.3. Участь колективу наукової школи у госпрозрахункових, держбюджетних та грантових проектах, конкурсах за останні 5 років із зазначенням кількості реалізованих проектів.
- 4.4. Визнання наукової школи академічною та громадською спільнотою (Державні премії України, відзнаки Президента, Кабінету Міністрів України, почесні звання, дипломи, грамоти тощо за останні 5 років).
- 4.5. Перелік докторів наук і докторів філософії (кандидатів наук), підготовлених за останні 5 років з зазначенням назви дисертацій та прізвища наукового керівника/консультанта.
- 4.6. Практичне використання отриманих наукових результатів за останні 5 років (перелік актів впровадження, галузевих нововведень).
- 4.7. Перелік патентів, авторських свідоцтв, отриманих протягом останніх 5 років.
- 4.8. Перелік опублікованих навчальних посібників, підручників, монографій, методичних рекомендацій за останні 5 років.
- 4.9. Перелік опублікованих статей у вітчизняних фахових виданнях (із зазначенням категорії видання) та у закордонних рецензованих періодичних виданнях, у тому числі таких, що входять до наукометричних базах Web of Science Core Collection та Scopus за останні 5 років.
- 4.10. Перелік угод із науковцями з інших університетів, академічних та наукових установ.

- 4.11. Перелік наукових конференцій, ініційованих та/або організованих науковою школою (оргкомітет, програма тощо) за останні 5 років.
- 4.12. Публікації про наукову школу та її досягнення, діяльність, роль, значення (вітчизняні та закордонні)
- 4.13. Інші досягнення наукової школи

5. Відомості про колектив наукової школи

№ з/п	Прізвище , ім'я, по батькові	Дата наро дження	Науков ий ступін ь вчене звання	Місц е робо ту, посад а	Кількість публікацій (за останні 5 років)					
					Підручн ики, посібник и, енцикл опедії	Монографії	Статті у фахових виданнях України	Статті у закордонних рецензованих періодичних виданнях	Статті у виданнях Web of Science Core Collection та Scopus	Тези вистав на конференціях

Керівник наукової школи

(підпис)

(Ім'я Прізвище)